

„Narodni list“ izlazi svake četvrtke pošto pošte.

Čim on je na godinu kruna, sa sajkama 4 kruna, pojedini broj 6 kruna.

Za izmisljivo plaća se po veličini poštarina.

Njegovu uplatu na vrzidi tako sličnija izmisljivo upravi lista.

Narodni list.

Za oglas plaća se 10 kruna po rečicu, za više puta po pogodbi.

Oglasi šilju se na uredništvo lista.

Uredništvo i uprava lista nalaze se u Voloskom.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 36.

Volosko-Opatija, u sriedu 7. septembra 1904.

God. IV.

Našoj mladeži.

Približava se vrijeme kad mladež se podava na srednje ili više škole, da nastavi započete nauke. Mi nećemo, da se postavimo na katodru, pa da ikomu dielimo nauke i savjete, ali silna ljubav prema domovini nuka nas, da upravimo dvie, tri riječi na našu mladež, a nadamo se, da nam neće ni ona ni nitko drugi zamjeriti.

Naša domovina tako liepa, tako slavna, je upravo sada veoma nesrećna, jer ju s jedne strane tlače i zatiru razni neprijatelji, ko da su se svi u jedno složili, da brišu naš hrvatski narod sa lica zemlje; s druge strane, jer se Hrvati medju sobom kolju i pravdaju, dok njim domovina strada. Kod tako žalostnog stanja mislim, da nema poštenoga arca, koje se ne bi gauulo na milosrdje, za nesretnu našu domovinu, koje ne bi još jačom ljubavi usplamtilo za nju, pak ne dvojimo ni najmanje, da je i naša ućeća mladež puna žarke ljubavi do hrvatske nam domovine.

Od te mladeži, od te uzdanice naše očekuje domovina pomoć, očekuje spas. U svim granama javnoga života u domovini treba savjestnih, poštenih i rodoljubnih radnika. Takvih je na žalost do sada malo, jer je u nas, na nevolju i veliku sramotu, preotelo mah štreberstvo, puzavstvo, kruhorstvo i izdajstvo. Treba sve to zatriti do korena, te na mjesto štrebera i izdajnika postaviti značajne ljude, koji će svagda i svagdje visoko držati narodni barjak, koji će se do zadnje kapi krvi boriti za slobodu i ujedinjenje ljubljene domovine. Mnogo očekujemo od ućeće se naše mladeži. Treba ali, da i ona shvati svoju dužnost, treba da se bez oklijevanja započne ozbiljno pripravljati za buduće svoje zvanje, koje će posvetiti na nhar domovini. Treba, da mladež nastoji prikupiti ne samo za to svoje buduće zvanje potrebitog teoretičkog znanja, nego također, da stoe i praktičnog znanja i poznavanja ljudi i prilika. Teški je grieh nekoje naše mladeži, da početak svoga rada, svojih nauka odgadja od dneva do dneva. Taj se grieh u buduće grozno osvećuje, bilo da čovjek naukama a po tome i karijerom svojom zaostaje, bilo da izgubi dobru priliku, da štogod korisna postigne.

Živimo u praktičnom vijeku, u kojem se vrijednost vremena mjeri zlatom. Timea is money — vrijeme je novac, kažu praktični Englezi. Dan gubeć po kavanim i mehanim ne stoe se ni

znanja ni iskustva, nego se trati zdravlje i novac, a k tomu se još uništava budućnost i škodi domovini. Bez zamjere dakle preporučamo našoj mladeži, navlastito onoj, koja ide na sveučilišta, da iz petnih žila nastoji čim prije dovršiti nauke, da si tako čim prije stvori ekzistenciju i da može čim prije stupiti u redove boraca za prava i slobodu ljubljene naše domovine.

Quod est in votis.

Rusko-Japanski rat.

Već od 21. augusta tuku se Rusi i Japanci u okolici mjesta Liaojanga, ko se nahodi negdere va srednjoj Mandžurije. Nakon strašnih bojeva, kakovih je svet va ovo naše novije vreme malo videl, zapalili su Rusi Liaojang i otišli iz njega. Oni su sada na putu u Mukden, to je drugo mesto malo više na sjevero-zapadu.

To je tako zvano umicanje Rusa — umicanje, kemu su oni, već od početka rata pak do sada ostali vjerni. A čemu to umicanje? Odgovor je temu kako na dane. Rusija ni imala — a ni mogla ni imet — va početku vojske toliko ljudi, da bi bila mogla valje stupit proti deset puti jačemu neprijatelju. Istina, pomoć je toj vojske dohajala skoro svaki dan. Ale ta pomoć bija je malena. Mandžurija je od Rusije udaljena za kakoveh 8 do 10 tisuć kilometar, željeznica pak je samo jedna, tako da je skupljanje ruske vojske do sada bilo jako teško. Osim toga je bilo i drugih poteškoća. Ne jedanput se je dogodilo, da su razbojnici napali željeznicu — a medju njima bilo je i Japanaca — hitili va zrak moste, tako da se željeznica ni mogla kretat po više dana. Suvije, jedan veliki del željeznice okole Bajkalskega jezera ni još bil dovršen, pak je bilo stotina poteškoća, da se ljudi prevezu od jednoga do drugoga kraja ledenega jezera.

Sve te va istinu preteške okolnosti sprećavale su prevazanje ruskih četa, dok su Japanci već prvi mesec skrcali na kraj na stotine tisuć njihove vojske.

Ča sada? Kako da se Rusija izmakne velikoj pogibelji, ka je pretila njihov vojsko? Na to je imel da odgovori veliki um slavnega ruskoga generala Kuropatkina. I on je na to odgovoril: Njegov glavni plan, va koji more da čita cel svet, nastoje se va ovom: Dobit koliko moguće više vremena a nastojat makar s manjom vojskom sprećit Japancem naglo osvojenje zemlje.

To je bilo lahko reć, ale izvršit je to bilo jako teško. Nego ruski soldat ne zove se zaludo — ruski soldat. Njegovu junatvo, njegova ustrajnost učinila je čudesa.

Promotrimo malo, kako je do sada tekal taj strašni rat. Početkom febrara napali su Japanci razbojnici na Port-Artur, Rusi su tu bili iznenađeni ali glave nisu izgubili. Oni su Port-Artur utvrdili tako silno, da Japanci i danas još zaludo va njega zubi leme. Uvrediv tako Port-Artur, Rusi su

Japancem s jedne strane vezali ruke i prisilili ih, da oko te fortice drže veliku silu svoje vojske.

Onda je Kuropatkin jedan mali del svoje vojske poslal na rieku Jalu, na konfin od Koreje, zapovediv joj, da zadrži japanaku vojsku koliko bude više mogla, a zatim neka se poveće. Ta je vojska pod generalom Sasulichen držala nekoliko danu Japance na uzde. Ta mala vojska od 15 tisuć ljudi ni dala napred vojske od 75 tisuć ljudi. Naravno, najzada je i ta mala vojska morala podleć i pošto je ponabila neko 10 tisuć Japance, povukla se je, dakako ne prez gubitki, natrag. I to su čifuti i drugi neprijatelji Rusije proglasili japanakom pobjedom!

Kuroki, ki je zapovedal japanaku vojsku na Jalu, stupil je na tlo Mandžurije i zidovske su novine pisale, da će za ki dan navalit na Mukden i Liaojang i potać do kraja Kuropatkina. To je bilo negde oko vazna ovoga leta, dakle još va prošlem aprile. Koliko je vremena prošlo od onda, pak neka se zračuna, ča su od onda postigli Japanci? Kod Kinču njim je zadala strašan udarac port-arturska vojska, a kod Vafangton izmamil je general Stackelberg japanaku vojsku, ka je imala napast na Port-Artur i pošto ju je u dvodnevnom boju potakal treći se je dan povukal, naravno ne bez gubitaka. Ali i to je bilo va Kuropatkinovem planu, kako i nzmak poslie bitke kod Dačiao itd.

Medjutim se je glavna ruska vojska skupljala dielom va Liaojangu a dielom va Mukdena. Kuropatkin je bil odlučil još pred dva meseca, da će ispraznit va koliko kraće vreme Liaojang a za njim i Mukden, pak se povuć u Karbin. Nego on ni otal, da Japancem ostavi za sobom otvoren put, već ako te dalje za njim va Mandžuriju moraju taj svoj put krvavo platit. Za to se je on i zadržal va Liaojangu toliko vremena.

Nego sada je došal red, da se i Liaojang sprami. Ruske čete su još polovicom meseca augusta počele umicat prema Mukdena, a pred njih je Kuropatkin poslal i sve svoje provisti. Kad su to Japanci videli otefl su to zaprećit, pak su sa svom silom udrili na Ruse. Nego i tu su oni naišli na tvrdnu kost. Rusi, najme zadnje čete Kuropatkinove vojske, ne samo da su jedno desetak dan držale sve svoje pozicije, već su oni i napadali na Japance i zadali njim teške gubitke. Dok se je to događjalo dole je glavna vojska Kuropatkinova umicala prema Mukdena. Kad je ta vojska već bila na sigurnem, odlučil je Kuropatkin ostavit Liaojang pak se povuć u Mukden. To je umno generala i uspjelo.

I to slavenošderske novine zovu ruskim porazom a japanakom pobjedom. Mi želimo Japancem još jednu takova pobjedu, jer smo uvjereni, da bi ih brzo prošla volja igrati se s jakom našom braćom. Japanci su najme sada kod Liaojanga izgubili kakoveh 30 tisuć ako ne i više ljudi, a Rusi ni trećinu od toga.

A sada? Kuropatkinova vojska je na sigurnom. Njemu dolazi iz Vladivostoka u pomoć general Linjević, a iz Rusije mu dolazi takova pomoć svaki dan. Kuropatkin se nahodi sada va plodnem kraju Mandžurije a Japanci va brdovitem i kamenitem. Rusi

su bliže svoje glavne base, a Japanci sve ča dalje sve to dalje od svoje. Ruska kavalerija ča sada istom mućit Japance i zadržat im tri sto jada. Ča sledi iz toga? Sledi ono, ča je neki dan i sam „Piccolo“ pisal: Početak — svršetka.

Domaće vjesti.

Ma znanje. Radi naših opravdanih napadaja proti blakupom Flapp i Nagi, navukli smo na sebe arbu nekih naših predplatnika. Da se ne čini odgovornim radi našega pisanja nikoga nego nas, izjavljamo, da je naš list posve samostalnan, da nije službeno glasilo naše narodne stranke ni njezinoga političkoga društva.

Djačko pripomoćno društvo u Pazinu obdrživat će dne 15. septembra 1904. u 4 sata po podne u prostorijah „Hrvatske čitaonice“ u Pazinu redovitu glavnu skupštinu, na koju se pozivlje. gg. članove i prijatelje, uz ovaj dnevni red: 1. Izvješće o djelovanju odbora, 2. Izvješće blagajnika, 3. Eventualni predlozi.

Ovoliko nam javlja slavni odbor toga veleovriednoga društva. Mi pak s naše strane preporučamo našim čitateljem, da na tu skupštinu dodju u što većem broju, da čuju što su u prošlog godinu sve uradili veleovriedni ljudi oko toga liepoga društva.

Naš veliki starac Dr. Dinko Vitezić. Tielom slabšan ali duhom jak, vlad i živ držil nam se taj krasni starac, a velebna pojava u poviesti našeg novijeg narodnog razvoja. Ma koliko ga pritise godine — mitio ih je već osamdeset i dvie — on se, naš stari vodja, ipak ne da pod njihov jaram, već kao pomladjen dolazi on od časa do časa medju svoje ljude, da ih usrećil liepom i umnom rieči.

Dne 28. augusta obdržavalo se u njegovom — Vitezićevom „Domu“ u Vrbniku zabava, što ju je priredila tamošnja zlata omladina. Zabava je ta uspjela vauredno liepo. Naši vriedni diletanti pokazali su bilo u deklamaciji, bilo u predstavi vesele Jurkovićeve igre: „Kumovanje“ puno dara i vjestine, pa su ubrali upravo svu silu najljepših i najiskrenijih pohvala.

Ali kruna ciele te zabave bilo je prisueće dičnoga starine i preporoditelja Istre presv. Dr. Dinka Vitezića. Nakon što je vrlil mladić gosp. I. G. u svom govoru pomenuto „Dom“ istaknuv svu važnost i zamašnj toga velebnoga spomenika, što ga svom rođenom mjestu digao sam Dr. Vitezić, ustao je slavni starac, da i on prozbori skupljenima koju rieč. „Bio je to hip, pišu „Obzora“ iz Vrbnika, a kome je mnogo srca zaneblo, nešto iz uzhićenja a nešto od straha za njegovo zdravlje.“

I rekao je Dr. Vitezić:

„Kašali, koji me mori već više mjeseci, zapriećuje me, da govorim, ali ne prepaštam priliku, a da spušćam ne stavim na srce neke stvari. Častna gospodo! Vremena su za nas Slavene veoma orbiljna i pogibeljna. Strašna sjeverna hobotnica razteče svoje trake preko slavenskih zemalja: Sjajerske, Koruške, Kranjske, Istre, Banovine i Dalmacije do Jadranskoga i Egejskoga mora.

da pokroči do daleka istoka. I nas stanovnike kvaternerskih otoka prilicno je zakvačilo. U tom stanju stvari imamo se združiti u jedno kolo, da odolimo propasti. Radi toga treba da mi svi Slavini bez razlike imena i vjere zajedno radimo, a u tom pogledu neka nam bude primjerom naš velikani, slavni vladika Strossmayer. Slijedimo njegove stope, jer ćemo na taj način i to samo na taj način doći do žudjenoga cilja.

Mi pak Vrbničani, koji smo od vjeka bili gordi na braniku na naša sveta prava, koji smo u zadnje vrijeme zalibože kao zadriemali, treba da se prenememo i da opet visoko podignemo naš stari barjak. U to ime kličem: „Ovao i napredovao naš starodavni Vrbnik! Živili Vrbničani i hvala gostima, koji su nas počastili!

Oduševljenje, kojim je bila popravana ova duboka riev nekadašnjega narodnoga zastupnika, bilo bi teško opisati.

Medjutim mi želimo, da bi se velike želje našega Dr. Vitezića ispunile što prije. Ne samo to, već je naša želja, da ih on vidi ostvarane i da se onim istim pietetom, kojim on svuda i svagdje spominje velikog biskupa Strossmayera, vidi i sam okružen od svih istarskih Hrvata!

„Hrvatstvo“ i — ml. U Zagrebu izlazi list, koji se zove „Hrvatstvo“ i koji izopovijeda stroga katolička načela. I naš „Narodni list“ ispunio je svoje strane stroga katolička načela. . . . Po tom bi se moglo suditi, da između „Hrvatstva“ i „Narodnog lista“ ne postoji nikakva razlika. Ali ta razlika, ako je u suštini i dosta sićušna — ipak je ta. Ona se sastoji u tome, što se mi nikako ne možemo zagrijati za ona dva tudjinska biskupa — nametnika, od kojih jedan na veliku našu nesreću pašaje u Poreču a drugi u Trstu. I ne samo što se mi ne možemo zagrijati za ona dva krvna dušmana svega što je doista hrvatsko u nas, već ih mi otkrivamo narodu u pravoj njihovoj elici, očitom namjerom — to mi ne tajimo — da se narod od njih odvrne.

Od tada eto i jaz između nas i zagrebačkog „Hrvatstva“. Nego pošto se mi ne rado zadjevamo u tuđe stvari, tako se mi nismo nikada ni doticali pisanja „Hrvatstva“. Pri tom smo ovako sudili: Kad „Hrvatstvo“ piše i radi onako kako doista piše i radi, znač je, da ima tomu svoje razloge, recimo, svoju logiku. Crkva je sveta — biskupi su crkva — ergo, biskupi su sveti, pa zvali se kako ih volja, Flappi ili Nageli, svejedno.

Naše se pako premisae tek u malome razlikuju: Crkva je sveta — biskupi su ljudi. . . . I eto, naša krivnja nije, što mi ne možemo doći do zaključka, da su biskupi sveti odnorno — nepovredivi.

A da je to doista tako, dosta je zaviriti u djelovanje obiju biskupa.

To je djelovanje za naš narod ubitačno, ono je usredotočeno u razaranje svega, što se u našim crkvama kroz vjekove čuvalo i od tudjinske napasti s mukom obranilo. To djelovanje ubija i paralizuje u našoj juđnoj Istri sav narodni rad, obara u prah teško stečene plodove 35-godišnjeg nadočvječajnog naprezanja oko oslobodjenja ovog juđnog našeg naroda. Neka „Hrvatstvo“ zna, da nije nas ni prkoa, ni mržnja, ni obisnt naguala na ovaj naš put, već ona krajnja bezobzirnost, kojom gnjavje naša dva za nevolju biskupa, naše avetivje.

Na tom putu mi nismo osamljeni. Uz nas stoji ogroman broj dobrih i umnih svedenika, od kojih su mnogi pali žrtvom intriga tih dvaju tudjinskih zloduha. A da je već doista i svećenicima samina dogorjelo do nokata, neka svjedoči i ova viest, što ju u zadnjem svojem broju priobćila nama svima mila „Naša Sloga“:

O najsvjetlijem „Jabuci“ trišćansko-koparskoga biskupa piše nam župnik, rodoljub: Biskup Nagi pokazuje što je djelima. Diplomatske karte je otvorio, te nas čeka ne budemo li se složno oprli, sudbina Porečko-puljske biskupije. Svećenstvo i svjetlovnjaci moraju navale složno odbiti, te stati bok uz bok, inače jaoh!

Ovoliko na razmišljanje onim pukvcem, koji ližu bistinu, kojom kaue izprebijati na smrt naš narod u Istri.

Ovoliko „Naša Sloga“. Naš „Narodni list“ ne može da časnije vrši svoju rodoljubnu dužnost, van da ide bok uz bok, ruku uz ruku sa svojom majicom „Slogom“.

A „Narodni list“ će to činiti i napriod, a da se pri tom ne dađe smetati od nedostatnih navala, kojim ga je počastilo „Hrvatstvo“.

† Anton Tominić. Vriednoga rodoljuba i našega prijatelja gosp. Josipa Tominića u Lovranu zadesila je ove dane velika i teška nesreća. Umro mu je najme otac, čestiti starina Anton Tominić. Ovo je već druga ne sreća, što našega prijatelja stizava u vrijeme od nekoliko dana. Pred nekoliko vremena mu je najme umro brat Sarađa, a sada ljubljen otac. Pokojnik bio je veliki poštenjak i dobar čovjek. Bog ga pomilovao! Razruženjoj obitelji naše najiskrenije saosjećae.

Veprinačke stvari. (Uredovni ispravak). Nije istina, da je samo „šarenjačka većina“, nego je istina, da je cijelo općinsko zastupstvo u sjednici 14. septembra 1903 k IV-ovj tački dnevnoga reda jednoglasno odlučilo „da se ima gradit vozna cesta iz Veprinca preko Poljan do erarake ceste v Ičićeh“.

Nije istina, da je u dosudnjem gradnje poduzetniku Vioku Dubrovniku-Slovarcu „odlućilo prijateljstvo i morda još ča . . .“.

Nije istina da će općina za tu cestu „morat trošit tisuća i tisuća na leto.“

Nije istina da je općina za „kuc ceste od Veprinca do Sv. Petra va Poljanah posudila 40 tisuć slijorini“, nego je istina da će se taj „kuc ceste“ isplatiti bez da općina učini niti helera duga a to svojimi sredstvi i pripomoću Slavne (!) Junte u Parenacu.

Nije istina da „za cestu dalje od Sv. Petra do Ičić-a se misli za potrošak posudit 60 tisuć slijorini“.

Nije istina „da će se ta posuda od 100 tisuć forinti osigurati na veprinačku šuma“, nego je istina, da kada bi se i učinilo kakva posuda, ne bi za to bilo podloženo nikakvo općinsko imanje, dakle niti veprinačka šuma.

Nije istina da „ova cesta iz Veprinca do Ičić neće bit upravo od nikakove koristi puku“, za to nije istina da je „pak smrtni greh za takovu cestu trošit tolike tisuće“.

Nije istina da „će pak imet Veprinačani jednu nepotrebnu cestu, 100 tisuć duga i mogućnost, da radi tega duga izgube svoju lepu i bogatu šumu“.

Nije istina da „će talijanski partid bit propast veprinačkoga puka“.

Nije istina da „župan i talijanski suci vrte Veprinačane kako Talijan medveda na konope“.

Općinsko glavarstvo

Veprinač, dne 6. Septembra 1904.

Načelnik: A. Stiglić.

Opazka uredništva. Vjest, koju ovdje upravljaju po svoju šior Marchi i Stiglić, napisali smo u zadnjem broju na temelju podataka pouzdanog čovjeka iz veprinačke občine. Zнали smo i prije, da će Marchi ispravljati, na, mi ipak vjerujemo našemu pouzdaniku.

Mjestne vijesti.

Iz sjednice občinskog zastupstva Velesko-Opatija. Subota, dne 3. o. m. obdržavala se je sjednica občinskog zastupstva u Voloskom. Na istoj bijaše među ostalim zaključeno, da se ima proširiti občinski trg u Opatiji i u isti smjestiti ribarnicu. Pitanje gradnje občinske ribarnice ve se već nekoliko godina. Kamogod se ju htjelo smjestiti našlo se na zaprieke sa strane susjeda i političke oblasti. Na ovaj način kako je sada odlučeno, mislimo, da će pitanje biti riješeno na obće zadovoljstvo. Usljed naloga c. k. kotarskog školskog vjeća odlučio se također graditi ili nabaviti novu zgradu za pučku školu, pošto desadnja, kako je obćenito poznato, ne odgovara svojoj svrhi. Isto tako odlučilo se je kupiti zemljište Čalista Račić za gradnju nove občinske vjećnice. Obćina je velikim troškom sagradila groblje za mrcine i stan za sivođera. Na to občinsko groblje dovlažu se mrcine iz drugih obćina, koje za isto nisu potrošile ništa. Zato je

obćinsko zastupstvo na tej sjednici zaključilo, da se imada platiti pristojba za nakapanje blaga na obć. strvišta iz drugih obćina, i to za kruno blago K. 26, a za sitno blago K. 5 po glavci. Nadalje zaključilo se je odoplatiti na vladu u Beč molbu za pomoć istarskomu pučanstvu radi slabe ljetine.

Krvavi čin u Opatiji. U petak na večer oko 11 sati htio je jedan finaojalni stražar iz Voloske kromice posjetit jednu slatkinju, svoju ljubovcu u Vila Graber. Kućni sluga opazio ga i htio ga potjerati. Nastala između obojice prepirka tekom koje financir izvadi bajonet te udari svom silom kućnoga slugu po glavci tako, da mu je zadao tešku ranu.

Doktoru Constantinije smrdi hrvatski jezik. Predprošli tjedan pjevala je jedno nepolitansko društvo svake večeri u restorantu „Rosa“ u Voloskom. Razumjeva se, da su Voloski Talijani pravi i krivi svake večeri bili na tih koncertih, a nije falio ni talijanski konsul na Voloskom Dr. Constantini. Na te koncerte hodili su i nekotji Hrvati Napuletani, koji rade samo, „per la fabbrica dell' appetito“, hteli su na svoje koncerte primamit još više Hrvata, pak je odna pjevatice neke večeri zapjevala jednu posve nadožan hrvatsku pjesmu. Da ste vidili prisutnoga Dr. Constantina, kako se na to razljutio. Skočio je kako da ste ga uboli i crven kako rak išao je do pjevatice i rekao joj, da nemije pjevati hrvatski, jer da će se inače svi „del partito italiano“ udaljiti. Oh, kako su ti naši Talijani fanatični. Najneđužnja hrvatska pjesma truje njim krv — tako mrze naš jezik, našu narodnost. Ni kad dojde k doktoru Constantiniju koji naš kmet, da mu dađe dobika onda ga Dr. Constantini ne pošalje ča, nego tuče s njim hrvatski koliko samo može, da zasluži one hrvatske novce, koje će mu kmet platit. Kad mu toliko smrdi hrvatski jezik zašto ne pošalje iz svoje pisarne svakoga, koji mu tamo govori hrvatski? Zato ne, jer ako mu smrdi hrvatski jezik, ne smrdi mu hrvatski novci. Nepošteni i bezzračajni su svi oni naši ljudi, koji takovomu neprijatelju našega roda i jezika daju za službu i dobika. U ostalom mislimo, da mora i s tom njegovom talijanskom kulturom slabo stojati, jer jedan izobražen čovjek ne bi takva šta u jednom javnom lokalu učinio, a ponajmanje u tuđem mjestu, gdje je samo gost. Mi smo sa svoje strane tako dobroćudni i bedasti, da se u svojoj kući od jednoga doklačenoga tudjina, koji je ovamo došao trbuhom za kruhom, pustimo vriedjat i zapovjedat. Dok ne budemo počeli rabiti šaka neće nas naši neprijatelji poštitvat, pak govorili moraliste što hoće.

Svega po malo.

Delo u Americi. U Conneville u sjev. Americi (blizu Allegheny, Pa) gradi se puno novih kovosnih peći i novih željeznica, te će tu biti zaposleno više tisuć radnika.

Izložbu u St. Louisu posjetilo je do 15. augusta sedam milijuna osoba.

Izoljenjaci u Americi. Prošli tjedan izselilo se iz Rieke sa parobrodom Cunard-Linie „Panonia“ 1700 izseljenika u sjevernu Americu. Putnici, koji idu sa parobrodi Cunard-Linie tače se, da se zlostavljani od vojnke parobroda. Kapetani i mornari da ih često krat tuče željeznimi palicami. Mi toga ne možemo da pravo vjerujemo, ne, da ne bi smatrali Eagleza za to sposobne, nego ne možemo razumiti, kako bi se dali putnici od mornara tući. Svakako bilo bi dobro, da se sazna čista i pravu istinu.

Smrt bivšega Seltana. Dne 30. augusta o. god. umro je Ildis-Kloku u Carigradu, brat zadnjega sultana Murad, koji je pred 28 godina bio skinut s prestolja i zatvoren, jer da je tobože slabouman. Dvaćeset i osam godina živio je Murad u sužanjstvu.

Novo desetljeće. U obće je poznato, da se sadašnje krunske desetljeće lahko potvoro, pa će biti radi toga uništene i nove pri-

ngodovljene, i to kako se čini još ove godine. U jesensnom pogledu neće biti na novih desetljećih nikakve promjene, ostati će namje jedan strana mađjarska, a na drugoj biti će svi jamači, kojimi se govori u našoj polji monarhije. Novina piše, da će etoaj li rinač narizati na novih desetljećih lice kuzgijice Roban, djevojčice izvanredne ljepote.

Američki dvoboj. Iz Budimpešte se javlja: Prije nekoliko dana atriveli su se u jednom ovdješnjem hotelu 30-godišnji trgovac drvom Samojlo Schwarz. Va sobe je nasjedno pisance datirano iz Beča ovog sadržaje: „Očekujem, da ćete vi svoja dužnost doakora ispuniti.“ Na pisamcu nije bilo niko podpisava. Schwarzov brat primil je prije nekoliko dana od samonbojice pismo, u kojem mu javlja, da je pao žrtvom američkoga dvoboja. Schwarz se je najme u jednoj kavani u Beču posvijal nedavno s nekim mladidem. Svadja se je na brzo pretvorila u tučnjavu. Posljedica toga bil je američki dvoboj i Schwarz je izvukal crnu kuglju. Bečko redarstvo je iztragom ustanovilo, da je Schwarzov protivnik neki 28-godišnji bivši tehničar Antan Gabor, ki je ovi dni iz Beča pobjegao ne zna se kud.

Špijuni. Talijanski finaojalni stražari su uhvatili na talijanskom zemljištu kod Asijava za kadorakih plininih kapetana u austro-ugarskom glavnom štopu Soosa pl. Radoka radi toga, ča se je nunnjalo, da nhotari u vojničke avrhe. Sad se javlja, da se je iztragom ispostavila nedužnost kapetana Soosa, i da je on odpraćen do austro-talijanske granice i pušten odmah na slobodu.

Vladivostok bez novinskoga papira. Jedan ruski list, koji izlazi u Vladivostoku, pribolil je neki dan ova viest: „Mi smo ustanovili, da u Vladivostoku nema više papira za tiskanje novina i da ga nije moguće dobiti iz Irkutskva ni iz drugog kojeg mjesta, a da mu cijena ne bi mnogo više iznašla, nego li preplata za naš list. Mi smo usljed toga primorani s obzirom na naša mala sredstva, da za sada obustavimo izdavanje našeg lista“.

Biljka, koja kašlja. Poznato je, da obatoji bilnja, ke jedn živine, kao kakova zvjer, ali nitko ne bi ni u sanu pomisilil, da u carstvu rastlina ima i biljaka, ke kašlja. Neki nemački učenjak pronašao je tu biljnu u Paragvaju i nekim predjelima Obilina. Dosta je, veli on, da se na stanovito čutljivo mjesto te biljne postavi zrno praška, da se uzumoge opaziti, kako se stabljika previja i rumeši, dok napokon malećim zvukom ne izbaci ono zrnce. Taj zvuk bio bi više sličan kihanju. nego kašlja, a to isto i mi radimo, kad na primjer nenavijeni stavimo duhana u nos. . . .

Kinezki filozof. Poznati ruski ratni izvjestitelj Nemirović-Dančenko rasgovarao se je o ratu a glasovitim kinezkim filozofom Ota, koji je ovo rekao: „Sve će proći kao oblak u ljetnom nebu i Kina će ostati. I još hiljade godina postojat će Kina i bit će vama nerazumljiva i tuđa, kao što ste vi Kini nerazumljivi i tuđi. Naša snaga leži u našem mira i u našoj strpljivosti. Svi su vaši napori nama neshvatljivi. Smrt prati svakoga i samo jedan prvi put postoji na zemlji — a to je put, koji vodi grobu. Grobni humak pred umom i jedan takav humak za nama, a između toga krstak pedalj života — pa zar se je vriedno radi toga tako uzrujavati i mučiti. Kad poneseš svoj stolac u vrt i vidiš kroz moje ruže sunce; gdje tone u more, ne želim sobi tada ništa više. A sve kad bit bio car čitave Kine, ne bih mogao biti oprošten neći, keja slijedi iza zapada sunca.“

Gođe je Kina? Bečki listovi priobćuju vijest, da se ništa norma o českom zastupniku u carsvinskom vjeću Klofača, koji je prije nekoliko mjeseci odputovao na ratište u juđnoj Mandčuriji. Ima najme nekoliko tjeđana, da od rečnoga zastupnika nije stigla ni jedna viest.

Dopisivanje među suprugom ruskog časnika i japanskim ministra rata. Časopis „Japan Mail“ donio je ovo zanimiva viest: Supruga ili kako je vjerojatnije, naša ude-

viza iz carstva, koji je zapovijedao „Steregubijem“ postaja je japanskom ministru rata, admiralu Jamamoto Gembaju, pismo, a kame molbi ministra, da joj jazi, što je sa njenim mužem. Gospođa Natalija Sergijevna je u njemu došla da se pošlje prepasti ruskog — torpedolovca „Steregubij“! Japanci upitali dio ruske posade i zato se nabo našla, da bi njenim muž mogao biti među spašeni- ma. U pismu pripovijeda, kako je dva mjeseca ležala od brige i uznajonosti i molbi admiralu, da joj se smiluje. Dugo se sklanjala, bili pismo napjala, jer joj je francuzki poslanik govorio, da po svojoj prilici neće dobiti odgovora. Ali kad je pomislila, kako Japanci čovječno postupaju s ruskim ranjenicima, ne može vjerovati, da njena molba ne bi bila uslišana. Molila se to protiv — više dalje — ratnim naredbama, da zarobljenik običi bilo s kim god izvans. U tom slučaju ona obećaje, da svomu suprugu sve dok je zarobljen, neće ni riječi napisati — samo kad bi mogla doznati, da je još na životu. Japanski ministar Jamamoto naložio je svome tajniku Iden da pošlje od- govor u ruskom jeziku. U tom pismu crta potanku neruču „Steregubijca“, nastojanje Japancu, da spase omečad, te kako im je pošlo za rukom, da pruže četvorici pomoć, ali u to da je našao ruski brod, te ovi moradoše uznaći. Javlja dalje, da je za- povjednik torpeda bio među prvima, koji poginuo onoga dana. Pismo admiralu Jami- mote svrčava sa izražajem najvećeg ču- djenja nad sajelešću i hrabrim držanjem i izvršavanjem dužnosti, koje je pokazala ruska posada u boju protiv brojem silnijeg neprijatelja. Gospođi Nataliji Sergijevnoj iz- razio je admiral svoje iskreno saučeeće nad njenom gorkom sudbinom.

Bieg princeze Lujze Koburške. Nje- mačke novine donose neprestano po cijeli stranice o bjehu te stare parke kao da se dogodio kakav prevašan događaj, koji bi djelovao na daljni razvoj čovječanstva. Do- nose sve potankosti biega, dok se za njih nezna, kamo su izišli. Mislili se, da su u Švicarskoj ili da su stupili već na francusko tlo. Kakav će to da bude put, to seka Bog zna, jer novčano vrlo slabo stoji. Po nekim vijestima jedni tvrde, da je princeza za sobom ponijela dragocjenosti u vrijednosti od 5000 kruna i nekoliko stotina kruna u go- tovu novcu a drugi opet, da cjelokupna vrijednost iznosi 800.000 mar. A to je, na- ravski za ovako visoki svijet, bagatela bez vrijednosti. A put će biti svakako dug i skap, pa makar se kamo okrenula. Nego, vješto uvedoše svoj čin; i za seba zamotaoš posve trag. Brzojavi dolaze sa sviju strana, ali jedan se protiv drugomu. Tako iz Čenke brzojavljaju, da se je princeza Lujza u srijedu u noći provezla automobilom kroz Aush pravcem prema Franzensbadi. Ali odna iz toga stih brzojav iz Pariza: „Ovamo je došla princeza Lujza automo- bilom“. Pripovijeda se, da je nadporučnik Matačić još prije nedjelju dana priredio u Parizu sve potrebno za dolazak princezin. Ali odna ote druge vijesti, da sva njuškanja i nastojanja, kako da se princezi udje u trag u Parizu, ostaju bezuspješna, te se kombinira, da je princeza otišla putu Švicarska. — Dalje potankosti biega: Za sigurno se zna, da je Matačić bio u kupaću Elstera, ali da se tako mudro znao čuvati, da je ostao neopažen. Sveobće se u Elstera misli, da je Matačić imao pomoćnicu u sobarici hotela, koja je cijelo vrijeme bila posrednica između njega i princeze, te nosila listove. Tako su mogli lako, da se valjano dogovore o bjehu. Kako je princeza pobjegla iz dvorca na cestu, pogovara se opet dru- gadije. Veli se, da je u prvom početku bje- žanja igrao glavnu ulogu „gospodin iz Gradca“ imenom Veitser, koji je u istom dvorcu imao prisamno sobu s izgledom u vrh. Onda je imalka princeza. Vrata vrta otvorena je ključem, te izašla na ulicu, gdje ju je čekao automobil i tako ostavila Elster. Još se pogovara, da je u tomu poslu imao svoje prta i grof Oršid iz Beča, stivauc Matačićev. Ali sigurno se zna, da su a prihvatili princezinu oca Mariju Stöger bila dva gospodina: 1. se zove Matačić, drugi

— „gospodin iz Gradca“ Josip Veitser, dakle gospodin Oršid nikako nije mogao biti među njima. (Razumije se: tako se pogu- vava do danas. Sutra će već možda u auto- mobilu biti i tri gospodina, a onda je mjesta i za gospodina Oršida.)

Bieg se spremao odavno. Jedna vijest veli, da je parilski „Journal“ dao Matačiću na raspolažanje novaca i dva automobila. Direktor „Journala“, Henrik de Neussaune, odputovao je sam u Draždjane i u Koavignu se sastao s princezom. On veli, da je prin- cesa u saavim normainom stanju. U isto doba bio je Matačić u Beču, gdje je svojaki sve spremao za bieg.

„Berliner Tagebl.“ donosi vijest, da su u Hofu (mjesto udaljeno 21 km. od Elstera) rano u jutro bile dvie dame i dva gospo- dina, ali ne na automobilu, nego u kočiji.

Nego jedno je stalno: da je u visokim krugovima ovaj bieg proizveo silnu depre- siju. Naravski, da se misli i o karni Ma- tačićevoj. Po zakonu njemačkom ne može on biti sudjen, ali po austrijskom zakonu i to po § 96. drž. zakona, koji veli, da je krivac onaj, koji zavede tuđu ženu, pa makar i njenom voljom, može biti sudjen.

U tu svrhu odputovao pred nekoliko dana tri kriminalna činovnika iz Draždjana u Švicarsku, da traže princezu. U Draždja- nima se naime misli za sigurno, da je svrha puta bila Švicarska. Da li će Švicarska iz- ruditi bjeguncu radi takovih giuparija, to je drugo pitanje.

Princezi je 46 godina, te ima već sieđu kosu. Kako se vidi, nije doba za ljubavna bježanja.

Istarske narodne poslovice.

(Sabrao: Josip A. Kraljić.)

Iz Sovinjaka kod Buzeta.

Kega srce ne boli, oči ga ne plačejo. Blaženi obrečeni a ne storeni.)
Lagje je raspardid en) pun kotu) olt nego eko kokeše.

Brek je već vesel da se skuha ena glava od škopca, nego en pun kotu olt.

Kada ima vol tri leta, jima samo tri noge, kada jima štiri leta, jima sve štiri noge. Nobeu) ne zna kaj jima, dokle to kaj jima ne zgubi.

Ki jima škaru i platno reše puli ona banda ki) će.

Svaki ki želi bit puli jasje, oni rado ji. Kaj mačka rodi, miše lovi.
Ni za Čića barka.

*) Blago krivo patvorenim, jer će im se ugled tim im neduznost dođe na vidjelo, poročati; *) Jedan; *) Kotao; *) Nitko; *) Ki, kod koje.

Gospodarske vijesti.

Uredimo konobei
(Nantavak)

Ne smije se nikada sumporati bačvu prije nego će se staviti u nju mlado vino, jer mu se tim zapriči vrienje. Vino najme vrienje i iz toga što je bilo otočeno, pretva- rajuć tim svoj alador u žestu ili alkoholi. Sumpor prekida vrienje, te vino pridržati aladčina i nezavrijeva.

Jesmo li nabavili novu bačvu, treba da joj otmemo duh po drvu, jer će ga inače i vino primiti. Za to imamo više načina. Naj- bolje je napuniti bačvu vodenom parom, ali to je kod naših malih posjednika ne moguće, jer se za to hoće parni stroj.

Šhodan je način, da se dobro i po- svuda opere bačvu vrelom vodom, a kojoj ima dosta raztopljene kuhinjske soli. Iza vrela vode ja se dobro opere hladnom vodom i se ulije na svakih 200 litara sadržine bačve litar dobrog vinskog alkohola ili spirita, ili litar zdravog, jakog, bielog vina. Mjesto kuhinjske soli može se uzeti na 10 litara vode i kg. sođe. Kod svega toga treba bačvu i na svoja dva dna uzavrijeti, da se i ona opije.

Tko je kod mora može oteći bačvi duh po drvu napuniti ja morom i držati ju tako više dana. More se ima svaki dan inlenjati. I kod ovog načina treba bačvu oprati pošilje hladnom vodom. Dobro je također, da ja se zatim opljane vinskiim spiritom ili bielim vinom, kako smo gore rekli.

Kada vinsko posudje nije dobro uz- čuvano, a to je žalibože jako često, primo duh, koji se pak vrlo lako prenese na vino. Mučimo se cijelu godinu oko tra- režuć ga, okopavajuć, vežuć, sumporavajuć, škropeć itd. a kad donesemo njegovu plem- enitu kaplju u konobu, ne gledamo kamo ju nijemo, nego ja smjestimo u posudje po- kvareno a bog našega nemara, te tim izgubimo cijelu godišnju muku. To je grieh ne- oprustiv!

Slabo čuvano posudje se najlaglje uz- oeti ili ti akisa ili pak spljesati.

Oecten se duh odstrani peruć bačvu više puta vrelom vodom, ili vrelom lušijom, ili vrelom vođom u koju se rastopilo 3 do 5 kg. sođe na 100 litara vode. Tom vodom treba dobro oprati i oribati posudje, pak ju oprati hladnom vodom, pustiti da se osuši i onda začepiti. Kad je octen duh malo jači uzimimo živa vapna, metnimo ga na dno bačve, poškropimo ga malo vodom i zatvorimo bačvu dobro, da ne može zrak ni van ni unutar. Tako neka ostane nekoliko ura. Poslije otvorimo, dolijmo još vode i pobielimo vapnom svu bačvu iz nutra, a na koncu operimo sve vodom.

Duh po pljemi ili muš, ako nije jak, daje se odstraniti peruć bačvu vodom u koju se ulilo 3%, sumporne kiseline. Dobije ju se u drogerijah. To se postigne i mačac više puta bačvu sa kistom ili penelom umočenim u ulju od masline. Najprije odstranimo vas zrieć ili gripulu i ja pomno operimo, a da se brzo osuši i malko atepi metnimo unutar žeravice na Serpinji (padeli) ili na čem drugom. Onda uzimimo zdrava, maslinova ulja i jedan kist (penel), pa lahke namašimo uljem svu bačvu iznutra. To ulje odstrani pljesan i u samih dušicah. Takovu bačvu može se uporabiti, ako ju se i ne opere, ali je bolje oprati ju prije lušijom, pak čistom vodom. Tim se sve ulje opere s bačve.

Otetli ćemo bačvi duh po pijami takodjer sa običnom gorušicom (senape). Na svaki hektolitar sadržine bačve uzimimo 10 dekagrama gorušice i bacimo ju u bačvu. Tako nam je jedan kilogram dosta za bačvu od 10 hektolitara. Medjutim metnimo na ogranj tepiti nešto vode i kad je ona dobro uzavrela izlijmo je po dva litra i pol na svakih 10 deka gorušice i zatvorimo dobro bačvu, tako neka ostane dva tri dana. Nakon malo vremena viditi ćemo kao da se bačva potri i tim tjera mapu ili pliesan van. Kad ju otvorimo, operimo ju dobre čistom vodom i sa nešto spirita, pa smo gotovi. Taj je način jeftin i lagan.

Ako je pljesan stara i duh njezin jak, moramo se uteci dušičnoj pari, da ga odstranimo. To je vrlo lahko.
(Slijedi)

Ladrun.

Ladrun (othiorhyncus; slov.: trsní vřekar; talj.: otiorino, ladrone; njemački: Nascher) je svakomu vinogradaru dobro poznata buba. Ona je nešto veća od sipavice (trsočete), boje smedje sa sivkastimi piknjami i crtami po tijelu. Ima rlice kratko i debelo, a na njemu dva ticala. Kako smo rekli, sipavica ima rlice dugo i tanko.

Poljavlja se prije mljca, po vjenu savijajuć, izjedajući pupove. Najedeni pupovi izgledaju kao izgoreni, kašnje se osuše i se taru kako suho liće od duhana. Kad je liće već čraslo nije toliko štetan, kao kod pupova, premda zna i njega dobro obratiti.

Svoj pogubni posao obavija po noći, odmah iza zapada sunca, dočim se po danu skriva.

Dok postane pravom bubom predje od- jaju napred sve oblike kako i sipavica. Polo- kati jaje iz kojeg se izvati ličinka t. j. crv bez nogu, od ličinke postana kukuljicom, a od kukuljice bebom.

Narada štete također kačo ličinka, izjedajući stije, ali se toliko kačo buba.

Načina, kojima se tamani ima više.

U Grčkoj običaju poplaviti vodom cis vinograd. Kod nas to nije moguće. U Ugav- skoj je jedan vinogradar polagao medju trnje kratka, debela stabla i oblagao je hrastom; tu bi se sakupile bube i on bi je pohvatao. Drugi preporuča, da se okopava zemlju i pobiru ličinke, što se u njoj kriju. Za pobiranje tih ličinka dobro je kod oko- pavanja primamiti u vinograd kokoši i pu- rane. Oni su vrlo lakomi na nje i pozobiju jih silan broj.

Preporučaju nekoi, neka se deblo loze u obliku prstena namaže dobro prilje- pivom stvari, gdje će bube, izlazak pod večer na hrana, ostati priljpljene.

Nekoi običuju sa uspjehom postaviti na dno loze ili ju po dno obložiti raznimi trovami, medju koje se buba po dana skriva i onda ju se hvata.

U Italiji ju hvataju po noći, obilazec svjetiljkom vinograd, te strasac loze nad otvoreni lišobran, u koji bube popadeju.

Jedan Francez opet hvati uskraenje sumpornog ugljika u zemlju onako, kako smo to kazali u članku o fitokseri.

U Dalmaciji pak hvataju „ladrun“ sa tanjuri. Uzmu jedan tanjur na pol razpo- lovljen sa školjom u sredini, širokom koliko je loza na dnu debela. Postave ga okro- njena na dno na zemlju po dno loze i puta ga tako preko noći. Slijedećega jutra dignu ga i nadju pod njim veliki broj pohvatanih buba, što su se ondje bile skrile. Tko nema tanjura, poreda okolo loze gladka kamenja razna oblika i razna veličina, pa postigne isto. Pohvatane „ladrun“ se dobro opari ili izgori.

Dobre pomagačice u borbi proti njima su nam žabe krastače, koje se njima rado hrane. Dobro bi s toga skupati u vinogradu nekoliko malih jama, koje bi se proljetaini kišami napunile vodom i upriličile, da mogu u njih žabe jaja polagati i živiti.

Ladruni napadaju takođerj breskve, jagode, sparoga, a najradje ljekarion (erba spagna). Zato jih se može od vinograda od- vratiti, ako se tik njega posije prilican prostor sa ljekaricom, te se jih ondje hvata i ubija.

Mi bi rekli, da je dalmatinski način najjednostavniji i najpraktičniji, a u ostalom, kad je sila, svatko će naći sebi način kojim će ladruna najbrže i najlaglje pohvatati.

Zadnje vijesti.

Lavov. Ministar predajednik dr. Körber putuje po Galiciji, tobeže da se sam osvedoči o potrebama one zemlje. Nego to potovanje ima drugu svrhu. Dr. Körber bi se naime oti prilistiti Poljakkom, da ga va bečkom parlamente pomoru i podupru. Reć bi, da su mu se te nade zberile, zać Poljaci nisu se ni u jednom besedom izjavili da misle Körberu bit od pomoći.

Berlin. Sin nenakoga Cesara i nasljednik prijestola zaručil se je s Maklemburskom princezom Oscilom.

Rusko-japanski rat.

Mandurija. Na sjeveru Mandurije Rusi se polako povlače nazad. Moguće je, da se povuku sve do Karbina. Kuroki im je ote- li na pet stat i presječ njim dalje prodiranje ma su ga Rusi potkali i suzbili. Japanci su u bitici kod Liojajana imeli najmanje dva puta toliko pobitaka koliko Rusi, premda je Rusi bilo puno manje nego li njih. I to zovu neke novine „victoria giapponese“!

Port-Artur. I neprijatelji Rusije moraju pogubit glavu pred junactvom da ga iskanjuj Rusi va zaprtom Port-Arture. Dan na dan bombardaju Japanci te tvrđu, navaljuju na nju ali bez koristi. Pred malo dana bila je ponovno navala na Port-Artur. Tom prigedom poginulo je najmanje 8000 Japanaca.

Vojka va Port-Arture se drži čvrsto i veselo. Njoj ne fali ni municije ni hrane. I ovi dni je va Port-Artur došal parobrod krcat muki i druge hrane. A dohodi i municijom. To je najbiti dokaz da japanski blokada oko Port-Artura ne vredi pipi tabaka.

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljima i znancima, koji su nam prigodom smrti našega nezaboravnoga oca odnosno djeda

Antona Tominića

izrazili svoje sauteče i pokojnika, sprovodivši ga do hladnoga groba, izkazali posljednju počast, budi ovim izražena najdublja zahvala.

Posebice pako hvalimo svoj onoj gospođi, koja su s vjencima okitili lies, te liepa hvata čast. gg. svećenicima, kao što i onima, koji su dobrohotno nosili daplire ili kako drugačije doprineli, da sproved što svečanije izpau.

Bog plati svima!

Lovran, dne 5. rujna 1904.

Rastužena obitelj.

Br. 3726.

Razpis natječaja.

Ueljed jednoglasnog zaključka občinskog zastupstva od 17. augusta 1904. razpisuje se ovime natječaj na mjesto tajnika kod ove občine, sa godišnjom plaćom od 1600 kruna, eventualno i na mjesto kancelista, sa godišnjom plaćom od 1000 kruna, koja će se dotičnima izplaćivati u anticipatnih mjesečnih obrocih, iz ovdašnje občinske blagajne.

Između molitelja dati će se prednost onima, koji se izkažu sa potpunom praksom u občinskim poslovima, dotično onima, koji u kojoj god obćini služuju.

Od molitelja traži se podpuno poznavanje hrvatskoga, kao uredovnoga, po mogućnosti talijanskoga i njemačkoga jezika. Molbe neka se podpisane priložaju do 7. septembra 1904.

Kastav, dne 18. augusta 1904.

Obćinsko glavarstvo

načelnik:
Jelušić.

Oglas.

U nedjelju na 14. augusta t. g. otvorio sam u svojoj novoj kući na Fortici (Anvara-Höhe) kod Varžani

Restauraciju

Ista će biti obokrbljena izvrstnim domaćim i dalmatinskim vinom, nadalje friškom pivom i dobrim svakovrstnim jelom.

Slavnomu občinstvu preporuča se za što veći i brojniji posjet.

Ivan Uljanić.

4 para cipela

samo za K. 5-50

prodaje se dok ima zalih za tu uliku cijenu najjed nabave velike množine: 1 par muških cipela, 1 par ženskih cipela iz žute ili crne kože za zavezati (Schürschuhe), sa jakim okovanimi podplati, najnovijeg kroja; nadalje 1 par muških, 1 par ženskih modernih cipela, veoma elegantno izrađenih, lakih, sva 4 para samo za K. 5-50. Kod naručbe dosta je navesti daljinu.

Razšilje se poznećem: Exportna trgovina cipela.

A. Gelb, Krakov br. 117.

Što ne odgovara može se promieniti ili natrag poslati, te sa novac vraća, radi toga nema nikakove pogibelji.

Odgovorni urednik: Petar Rubinić.

Franjo Schlesinger

— zlatar i draguljar —
Opatija - Vila Rudowitza

prodaje svakovrstne zlatne i srebrne predmeta u najfinijoj i najmodernijoj izradbi, po najnižim cijenam. — Preuzima sve u tu struku zasjecajuće radnje i popravke, te ih izvršuje brzo, solidno i jeftino.

Promjenjuje stare zlatne i srebrne predmete za nove uz vrlo povoljne uvjete.

U životu nikad više

ovako riedke zgode
500 komada sarpa for. 1-95.

Kruna poslaćena i dobro iduća ura, 3 god. garancije, sa prikladnim lancem, i moderna svitena brvata za gospođu, 2 kom. najfinijih žepnih rubaca, 1 dračestan prsten za gospođu sa limit. dragim kamenom, 1 kožna novčarka, 1 kruno šepno ogledalo, 1 par dugandi za manšete, 3 dugmeta za prsa, sve 8%, dobiti zlato, sa patentiranim zatvaranjem, 1 prima pisaća sprava od nikla, 1 album sa najljepšim slikama sa svjeta, i elegantna pariska pribadna za gospođu (Rivetti), 1 par butona od stamburijanta, vrlo trajni, 5 šaljivih predmeta za veliko veselje za staro i mlado, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa urom, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo for. 1-95. Salje se poznećem ili da se novac usprijeđ pošalje.

Bečke glavno skladište
P. LUST, KRAKOV br. 116.
NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomasić i Felice Turina u Opatiji; Andra Bječić i Marija pl. Märzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Moćenicah; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonije Priskić u Iki; Vjekoslava Kinkela u Bukavcu; Dinka Spinčić u Mihotičih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trinajstičih; Ljudevita Jelušić u Kastvu; Antona Sarson-Ivančić Sv. Matej; Vladimir Fiamin Krizišće (Opatija); Franjo Brajan u Srdoči Sv. Križ; Anta Bertosa u Pazinu.

Pojedini broj stoji 6 šilira.

Koji od naših trgovaca želi prouzeti u svojoj trgovini razprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

Proljećna kura!

Salsaparilja sirup (Depurativ)

Za proljećnu kuru preporuča se najtoplije pravi sirup od salsaparilje kao osvježujuće i krv čišće sredstvo. — Jedino sirupom od salsaparilje (Solepipo di Salsapariglia), koji se na poseban način iz najbolje vrsti korica od salsaparilje pravi, može se postići dobar uspjeh.

Pravi sirup od salsaparilje izvrstan je lijek proti svim kožnim bolestima, reumatizma, skrefalam, pokvarenoj krvi, zapoklitim, hemoroidima, osobito paša proti mliječnim i veneričkim bolestima. — Prodaje se u bocama od 2 kruna; suda od K. 3 ili u dvostrukim bocama od 5 kruna.

Pilule od željeza i Haemola

Ove su pilule od neprocjenljive blagotvorne djelovanja proti najrazličitijim bolestima, a osobito proti: slabosti, bljedosti, pomamljanju krvi, nervoznosti, vrtoglavici itd. itd. Izvrstno pak djeluje kod pokvarenosti krvi i glavobolje, kao što su blagotvorne i kod oporavljanja iz dugo bolesti. Preporučuju se kod sveobih slabosti, osobito za mlade žene i djevojke pri pomamljanju krvi. Ove pilule imaju i prednost, koja je od velike koristi i važnosti, naima, da se veoma lahko uzimaju, a pri svom rastvaranju u želucu ne prouzrokuju nikakove boli. Zdravije se potpunoma poruđa odmah iz kratke i savjestno uporabe. Izvrstno i zaista blagotvorno djelovanje ovih željeznih pilula zasvjedočavaju mnoge priznanice i pohvale zdravstvenika iz bilna i daleka. Svaka škatuljica sadržuje 100 (sto) ovakvih pilula, a cijena jedne škatuljice je 2 kruna.

Prah proti znojenju nogu.

Ovaj prah jest izvrstno sredstvo proti znojenju nogu, upija znoj, te na taj način sprečici ranjivost nogu i edematije iz neugodni miris. Cijena jedne škatuljice K. 1.

CEROT proti kurjim očima.

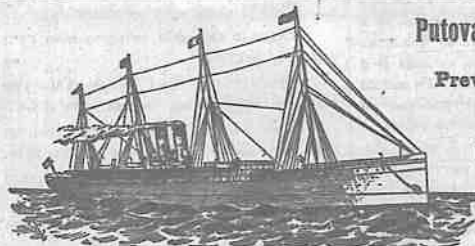
Ovaj je Cerot svestrano primat kao jedini i sigurni lijek proti kurjim očima. Samo upotrebljavanjem ovog lijka može se čovjek riješiti za kratko vrijeme ove neugodne bolesti.

Prodaje se komad po 40 šilira.
Poštanske naručbe odpravaju se odmah.

Ovi sponumati likovi dobivaju se jedino u Ljekarni
Majke Božje od pomoći (Alla Madonna dell' aiuto)
ADOLFA SCHINDLERA

Na Rieci, via Mercati, 6 Piazza Urmeny.
NB. Također se u ovoj Ljekarni recepti (Jeljnički prepisi) točno i savjestno priređuju.

Sjećajte se istarske Družbe sv. Cirila i Metoda!

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora
7-8 dana.

Izvrstna obokrba.

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III. razred iz Zagreba u New-York
for. 65 sa brzim parobrodima prevoz preko mora 7-8 dana.

Izvrstna obokrba. Odprema putnika iz Zagreba svake nedelje.

L. Mašek i drug
ZAGREB, Preradovićev trg 8.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamćenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga Statuta.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjeneice i zadužnicu uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9-12 sati pp. i od 3-6 sati poslie podne; u nedelju i blagdana od 9-12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jančića u Voloskom.

Pobliše informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jančića, Dr. I. Poščića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 imalo je K 2777.869-20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.578-14.

Ravnateljstvo.

Tiskara V. Tomčić i dr. — Opatija.